

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....V

Birinci Bölüm

GENEL BİLGİLER

I. GİRİŞ.....	1
II. TANIM	1
III. AMACI	2
IV. CEZA MUHAKEMESİNİN TARİHÇESİ	3
V. 1412 SAYILI CEZA MUHAKEMELERİ USULÜ KANUNU'NDA YER ALIP 5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NDA YER ALMAYAN BAZI KURUMLAR.....	4
A. Şahsi Dava.....	4
B. Şahsi Hak Davası	4
C. Ceza Kararnamesi.....	4
D. Acele İtiraz	4
E. Karar Düzeltme.....	5
F. Gıyabi Tutuklama.....	5
G. Kefaletle Salıverme.....	5
H. Yasak Hakların İadesi.....	5

İkinci Bölüm

CEZA MUHAKEMESİNİN UYGULAMA ALANLARI

VI. CEZA MUHAKEMESİNİN YER BAKIMINDAN UYGULANMASI	7
A. Ülkesellik ilkesi: Mülkîlik ilkesi	7
B. Kişisellik ilkesi:	7
C. Evrensellik ilkesi:	8
D. Yetkili Mahkeme.....	8
1. Genel Yetkili Mahkeme	8
2. Özel Yetki.....	8
3. Yabancı Ülkede İşlenen Suçlarda Yetki	9
4. Deniz, Hava ve Demiryolu Taşıtlarında veya Bu Taşıtlarla İşlenen Suçlarda Yetki	9
VII. CEZA MUHAKEMESİNİN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI	10
A. Hemen/Derhal Uygulama.....	10
B. Geçmişe Yürüme	14
C. İleriye Yürüme	15

VIII. CEZA MUHALEMESİNİN KİŞİ BAKIMINDAN UYGULANMASI	15
A. Cumhurbaşkanı.....	16
B. Milletvekili	21
1. Yasama Sorumsuzluğu	21
2. Yasama Dokunulmazlığı.....	21
3. Diplomatlar.....	22
4. Yabancı Askerler.....	22
IX. KONU BAKIMINDAN UYGULANMASI	22

Üçüncü Bölüm

CEZA MUHALEMESİ KOŞULLARI

X. CEZA MUHALEMESİNİN KOŞULLARI/MUHALEMENİN ENGELLERİ	23
A. Soruşturma Koşulları	25
1. Şikâyet	25
a) Şikâyet ve İhbar	25
b) Şikâyetin Geri Alınması İle Feragat (Vazgeçme) Kavramları	26
c) Şikâyetin Geri Alınmasının Sonuçları	28
d) Şikâyetin Geri Alınabileceği Zaman	28
e) Sürştürmeye Başlandıktan Sonra Bir Suçun Takibinin Şikâyete Bağlı Olduğunun Anlaşılması	29
g) Şikâyet Süresi	30
h) Şikâyette Sirayet/Yansıma.....	30
ı) Şikâyet Hakkına Sahip Kişi	31
i) Şikâyetin Yapılacağı Makam	32
j) Şikâyet Şekli.....	32
2. Dava Süresi	33
3. İzin	35
4. Talep.....	38
5. Karar	40
6. Mütalaa	40
7. Müracaat/Başvuru/Yabancı Devletin Şikayeti	41
8. Yargı Bulunmaması/Kesin Hüküm Bulunmaması.....	42
9. Açık Dava Bulunmaması	44
10. Önödeme.....	45
11. Uzlaşma	46
12. Dava Zamanaşımı	50
13. Af	50
14. Failin Türkiye’de Bulunması.....	50
15. Karşılıklılık (Mütakabiliyet) Koşulu	51

16. Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi (İddianamenin Düzenlenmesinin Ertelenmesi).....	51
B. Kovuşturma Koşulları.....	52
1. Saniğin Hazır Bulunması	52
a) Saniğin Yokluğu	53
b) Gaiplik.....	57
c) Kaçaklık.....	59
2. Saniğin Akıl Hastası Olmaması.....	64
3. Bekletici Meselenin Çözümü	65
4. Yasama Dokunulmazlığının Bulunmaması	67
5. Kovuşturma Koşullarının Gerçekleşmemesinin Sonuçları	68

Dördüncü Bölüm

CEZA MUHAKEMESİNİN İLKELERİ

XI. CEZA MUHAKEMESİNİN İLKELERİ	69
A. Genel İlkeler	69
1. Hukuk Devleti İlkesi	69
2. İnsan Haysiyetinin Korunması	69
3. İşkence Yasağı.....	70
4. Dürüst İşlem İlkesi (Adil Yargılanma).....	70
5. Bağımsız ve Tarafsız Hâkim İlkesi.....	74
6. Meram Anlatma İlkesi	76
7. Suçsuzluk (Masumluk) Karinesi	76
8. Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi = In Dubio Pro Reo.....	78
a) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Suçun Hukuki Nitelendirmesi.....	80
b) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Hukuka Aykırılık Halleri.....	80
c) Şüpheden Sanık Yararlanır ve Objektif Cezalandırma Koşulları.....	80
d) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Suçun unsurları	80
e) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Kusurluluk	81
f) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Cezanın Tespit ve Tayini.....	81
g) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Muhakeme koşulları	81
h) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi ve Zamanaşımı.....	81
9. Özel Hayatın Gizliliği İlkesi	82
10. Maddi Gerçeğin Araştırılması İlkesi	83
11. Ceza Muhakemesinin Kamusalılığı İlkesi	85
12. Nemo Tenetur Se Ipsum Accusare/Hiç Kimse Kendisi ve Yakınları Aleyhine Delil Göstermeye Zorlanamaz İlkesi ve Susma Hakkı.....	86
13. Silahların Eşitliği İlkesi.....	89
14. Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Olmaz (Non Bis İn İdem) İlkesi.....	90
15. Kıyas Yasağı İlkesi	91

B. Soruşturma Aşamasına İlişkin İlkeler	92
1. Delillerin Re'sen Araştırılması İlkesi.....	92
2. Kamu Davasının Mecburiliği/Kovuşturma Mecburiyeti İlkesi.....	93
a) Kamu Davasının Mecburiliği/Kovuşturma Mecburiyeti İlkesinin İstisnası.....	94
(1) Maslahata Uygunluk İlkesi.....	94
(a) Cezayı Kaldıran Şahsî Sebep Olarak Etkin Pişmanlık.....	95
(b) Şahsî Cezasızlık Sebebi	95
(c) Kamu Davasının Açılmasının Ertelemesi	97
3. Gizlilik İlkesi	98
4. Yazılılık İlkesi.....	102
C. Kovuşturma Aşamasına İlişkin İlkeler	103
1. Davasız Yargılama Olmaz İlkesi.....	103
a) Davasız Yargılama Olmaz İlkesinin İstisnaları	107
(1) Re'sen İstinaf İncelemesi.....	107
(2) Hükmün Sanıklar Lehine Bozulması Halinde Diğer Sanıklara Uygulanması.....	107
2. Vasitasızlık/Delillerin Doğrudan Doğrualığı İlkesi	107
a) Delillerin Doğrudan Doğrualığı İlkesinin İstisnaları	108
(1) Naip Hâkimlik	108
(2) İstinabe.....	108
3. Sözlülük İlkesi	108
4. Halka Açıklık/Aleniyet İlkesi.....	110
5. Çabukluk/Ucuzluk/Etkinlik İlkesi	112
6. Delillerin Serbestliği İlkesi.....	113
7. Delillerin Kolektifliği/Ortak Tartışmaya Açıklığı İlkesi/Çelişme İlkesi	113
8. Delillerin Serbestçe Değerlendirilmesi İlkesi	114
a) Delillerin Serbestçe Değerlendirilmesi İlkesi İstisnaları	116
(1) Duruşma Tutanağının İspat Gücü.....	116
(2) Delil Yasakları	116
XII. CEZA MUHAKEMESİNDE İNSAN HAKLARI	118
A. Hak Arama Hakkı	118
B. İsnadı Öğrenme Hakkı	118
C. Hakları Öğrenme Hakkı.....	119
D. Savunma Hakkı/Müdafii Yardımından Yararlanma Hakkı.....	119
E. Tercüman Yardımından Yararlanma Hakkı	121
F. Olağan (Kanuni) Mahkeme ve Hâkim Tarafından Yargılanma Hakkı	122
G. Makul Süre İçinde Yargılanma Hakkı	123
H. Denetim Mahkemesine Başvurma Hakkı.....	124
I. En Kısa Sürede Bir Yargı Mercii Önüne Çıkarılma Hakkı (Habeus Corpus).....	125

Beşinci Bölüm

CEZA MUHALEMESİ TEŞKİLATI,
CEZA MAHKEMELERİNİN MADDE VE YER YÖNÜNDE YETKİSİ

XIII. CEZA MUHALEMESİ TEŞKİLATI	127
A. Ceza Mahkemeleri.....	128
1. İlk Derece Mahkemeleri	128
a) Sulh Ceza Hâkimliği	128
b) Asliye Ceza Mahkemeleri	128
c) Ağır Ceza Mahkemeleri	129
d) Diğer Ceza Mahkemelerinin Görevleri	129
2. Bölge Adliye Mahkemeleri	133
3. Yargıtay.....	134
B. Cumhuriyet Savcılıkları	134
1. Cumhuriyet Başsavcılığı.....	134
2. Bölge Adliye Mahkemeleri Başsavcılığı.....	135
3. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı.....	135
XIV. MAHKEMELERİN GÖREV (MADDE) YÖNÜNDE YETKİSİ	136
A. Genel Olarak.....	136
B. Re'sen Görev Kararı	136
C. Görevsizlik Kararı Verilmesi Gereken Hâl ve Sonucu	138
D. Görevsizlik Kararı Verilemeyecek Hâl	139
E. Görevli Olmayan Hâkim veya Mahkemenin İşlemleri.....	141
F. Madde Yönünden Görev Uyuşmazlığı	143
G. Madde Yönünden Görevsizlik Kararlarına Karşı İtiraz Kanun Yolu.....	146
H. Madde Yönünden Yetkinin İstisnaları.....	148
1. Bağlantı.....	148
a) Dar Anlamda Bağlantı.....	148
b) Geniş Anlamda Bağlantı	148
c) Tek Çeşit Bağlantı, Karışık Bağlantı.....	149
2. Bağlantı Nedeniyle Uyuşmazlıkların Birleştirilmesinin Koşulları.....	150
3. Bağlantının Sonuçları.....	150
a) Uyuşmazlıkların Birleştirilmesi	150
b) Birleştirme, Madde Yönünden Yetkinin İstisnası.....	152
(1) Soruşturma Aşamasında Birleştirme	152
(2) Kovuşturma Aşamasında Birleştirme	153
(a) Birleştirme Kararı Verecek Makam	153
(b) Birleştirmede Uygulanacak Yargılama Usulü.....	155
(c) Birleştirilen Davaların Ayrılması	155
c) Nispi Muhakeme Yapma	155
d) Bekletici Sorun Yapma.....	156

4. Nisbi Muhakeme Neticesinde Verilen Kararın Başka Mahkemeler Açısından Değeri.....	158
5. Özel Hukuk Uyuşmazlıkları İle Bağlantılı Ceza Muhakemesinde Hangi Muhakeme Koluna Ait Usulün Uygulanacağı Sorunu	158
6. Farklı Yargı Yerlerinin Kararların Bağlayıcılığı	159
a) Medeni Muhakeme Sonucu Verilen Kararın Ceza Mahkemesine Etkisi	159
XV. MAHKEMELERİN YER YÖNÜNDEN YETKİSİ	161
A. Tanım.....	161
B. Hukuki Nitelik	161
C. Yer Yönünden Yetkide Kabul Edilen Sistemler.....	162
1. Birden Fazla Yerdeki Mahkemenin Yetkili Olması	162
2. Bir Yerdeki Mahkemenin Yetkili Olması	162
D. Türkiye’de İşlenen Suçlarda Yer Yönünden Yetkili Mahkeme (Genel Yetkili Mahkeme)	162
1. Sırf Hareket Suçları (Şekli Suçlar).....	163
2. Neticesi Hareketten Ayrılabilen Suçlar (Maddi Suçlar/Neticeli Suçlar)	164
3. İhmali Suçlar	164
4. Teşebbüs Aşamasında Kalan Suç	164
5. Kesintisiz Suç	164
6. Zincirleme Suç	164
7. Objektif Cezalandırma Gerektiren Suç	164
8. İştirak Haklinde İşlenen Suç.....	165
9. Ülkede Yayımlanan Bir Basılı Eserle İşlenen Suç (CMK m. 12/3)	165
10. Soruşturulması ve Kovuşturulması Şikâyete Bağlı Olan Hakaret Suçu (CMK m. 12/4)	165
11. Görsel veya İşitsel Yayınlarla İşlenen Suç (CMK m. 12/5)	166
E. Türkiye’de İşlenen Suçlarda Yer Yönünden Özel Yetkili Mahkeme (CMK m. 13).....	166
F. Yabancı Ülkede İşlenen Suçlarda Yer Yönünden Yetkili Mahkeme (CMK m. 14).....	166
G. Deniz, Hava ve Demiryolu Taşıtlarında veya Bu Taşıtlarla İşlenen Suçlarda Yer Yönünden Yetkili Mahkeme (CMK m. 15).....	167
H. Mahkemenin Yer Yönünden Yetkisinde Olumlu ve Olumsuz Yetki Uyuşmazlığı	167
I. Yer Yönünden Yetkisizlik İddiası	168
1. Mahkemelerin Yer Yönünden Yetkisizlik İtirazının Zamanı.....	169
2. Mahkemelerin Yer Yönünden Yetkisizlik İtirazında Bulunabilecek Kişiler	169
3. Mahkemelerin Yer Yönünden Yetkisizlik İtirazı Hakkında Karar Vereceği Zaman.....	170
4. İtiraz Kanun Yolu.....	170

İ. Yer Yönünden Yetkisiz Mahkemenin Yaptığı İşlemler.....	171
J. Mahkemelerin Yer Yönünden Yetki Kurallarının İstisnaları	171
1. Bağlantı.....	171
2. Nakil.....	172
a) Hukuki Sebeplerle Davanın Nakli	173
b) Fiili Sebeplerle Davanın Nakli	173
c) Kamu Güvenliği Nedeniyle Davanın Nakli	173
d) Afet Nedeniyle Davanın Nakli.....	173
e) Nakil Kararını Verecek Makam	174
f) Kısmi Nakil	174
g) Nakil Kararının Kesinliği.....	174
3. İstinabe.....	174
K. Yetkili Olmayan Hâkim veya Mahkemenin İşlemleri	175
L. Yargı Organları Arasında İş Bölümü Uyuşmazlığı	175

Altıncı Bölüm

CEZA MUHAKEMESİ İŞLEMLERİ

XVI. CEZA MUHAKEMESİ İŞLEMLERİ	177
A. İşlemin Yapısına Göre Tasnif.....	178
1. Sözlü İşlemler	178
2. Yazılı İşlemler.....	178
3. Hareketli/Eylemli İşlemler	178
4. Hareketsiz/Eylemsiz İşlemler.....	178
5. Açık İşlemler	178
6. Gizli İşlemler	179
B. İşlemi Yapan Makama Göre Tasnif	180
1. Yargılama Makamı İşlemleri	180
a) Hâkim İşlemleri/Kararları	180
(1) Fiili İşlemler	180
(2) Fikri İşlemler	180
(a) Ceza Muhakemesinin Aşaması Bakımından Karar.....	180
(i) Soruşturma Aşamasındaki Kararlar	180
(ii) Kovuşturma Aşamasındaki Kararlar	180
(b) Kararın Niteliği Bakımından Kararlar	181
(i) Yargılamaya İlişkin Kararlar	181
(ii) İdari Nitelikte Kararlar	181
b) İşlemi Yapan Makamın Sifatına Göre İşlemler.....	182
(1) Hâkimlik Kararları	182
(2) Mahkeme Kararları.....	182

2. İddia Makamı İşlemleri	183
3. Savunma Makamı İşlemleri	184
C. Muhakeme İşlemlerinde Süreler	184
1. Hak Düşürücü Süre	184
2. Koruyucu Süre	185
3. Düzenleyici/Yaptırımsız Süre	185
D. Sürelerin Hesaplanması	185
E. Eski Hale Getirme	186
1. Eski Hale Getirmenin Hukuki Niteliği	186
2. Eski Hale Getirme Sebepleri	186
a) Kusuru Olmaksızın Bir Sürenin Geçirilmiş Olması	187
b) Kanun Yoluna Başvuru Hakkının Bildirilmemiş Olması	187
3. Eski Hale Getirme Talebinin Yapılacağı Makam	188
4. Eski Hale Getirme Talebi Hakkında Karar Verecek Makam	189
5. Eski Hale Getirme Talebinde Bulunmak İçin Gerekli Olan Süre	189
6. Eski Hale Getirme Talebi Üzerine Verilen Karara Karşı Kanun Yolu	189
7. Eski Hale Getirme Talebinde Bulunmanın Etkisi	190
F. Muhakeme İşlemlerinin Bildirilmesi	190
1. Tefhimle Bildirim	190
2. Tebliğle Bildirim	190
G. Muhakeme İşlemlerindeki Hukuka Aykırılıklar ve Bu Aykırılıkları Giderilmesi	191
1. Muhakeme İşlemlerindeki Hukuka Aykırılıklar	191
a) Yokluk	191
b) Hak Düşümü	192
c) Butlan (Hükümsüzlük)	192
(1) Mutlak Butlan	193
(2) Nisbi Butlan	193
d) Kabul Edilmezlik/Geri Çevrilme	193
2. Muhakeme İşlemlerindeki Hukuka Aykırılıkların Giderilmesi	194
a) Geri alma	194
b) Yenileme	194
c) Bozma	195
d) İyileştirme	195
e) Düzeltme	195
f) Çevirme	195

Yedinci Bölüm

CEZA MUHALEMESİ MAKAMLARI VE
BU MAKAMLARI TEMSİL EDEN KİŞİLER

XVII. CEZA MUHALEMESİ MAKAMLARI.....	197
XVIII. CEZA MUHALEMESİ MAKAMLARINI TEMSİL EDEN VECEZA MUHALEMESİ İŞLEMLERİNE KATILAN KİŞİLER (ÖZNELER/SUJELER)	197
A. Yargılama Makamı Temsil Eden Kişi Olarak Hâkim.....	198
1. Hâkimlerin Sınıflandırılması.....	200
2. Hâkimlerin Özellikleri	200
a) Hâkimin Bağımsızlığı.....	201
(1) Hâkimin Bağımsızlığının Kendisine Karşı Korunması Geren Erkler	202
(a) Hâkimin Bağımsızlığının Yasama Organına Karşı Korunması	202
(b) Hâkimin Bağımsızlığının Yürütme Organına Karşı Korunması	203
(c) Hâkimin Bağımsızlığının Yargılama Organına Karşı Korunması	204
(d) Hâkimin Bağımsızlığının Ortama Karşı Korunması (Üçüncü Kişilere Karşı Korunması).....	205
b) Hâkimin Tarafsızlığı	206
(1) Hâkimin Davaya Bakamayacağı Durumlar.....	208
(a) Hâkimin Kesin Olarak Davaya Bakamayacağı Durumlar.....	208
(b) Yargılamaya Katılmayacak Hâkim.....	209
(c) Hâkimin Tarafsızlığından Şüpheye Düşülecek Nedenlerden Dolayı Davaya Bakamayacağı Durumlar.....	215
(i) Tarafsızlığını Şüpheye Düşürecek Sebeplerden Dolayı Bir Hâkimin Reddini İsteme Zamanı	215
(2) Hâkimin Reddi Muhakemesi	216
(a) Hâkimin Reddi İddiası.....	216
(i) Hâkimin Reddi İddiasının Konusu.....	216
(ii) Hâkimin Reddi İddiasında Bululabilecek Kişiler.....	216
(iii) Hâkimin Reddi İddiasında Bulunmanın Usulü	216
(iv) Hâkimin Reddi İddiasında Süre	217
(b) Hâkimin Reddi İddiasında Savunma	217
(c) Hâkimin Reddi İddiasında Karar Verecek Mahkeme	218
(d) Ret İstemi Üzerine Verilecek Kararlar ve Başvurulacak Kanun Yolları	218
(e) Reddi İstenen Hâkimin Yapabileceği İşlemler	220
(3) Hâkimin Çekinmesi.....	221
(a) Hâkimin Çekinme Gerekçeleri.....	221

(b) Hâkimin Çekinme İsteminde Süre	221
(c) Hâkimin Çekinme İsteği Konusunda Karar Verecek Mercii	222
(d) Hâkimin Çekinme İsteği Üzerine Mahkemede Verilecek Karar	222
(4) Zabıt Kâtibinin Reddi veya Çekinmesi	223
B. İddia Makamını Temsil Eden Kişi Olarak Cumhuriyet Savcısı.....	224
1. Genel Olarak.....	224
2. Cumhuriyet Savcılığının Örgütlenmesi	225
3. Cumhuriyet Başsavcılığının Görevleri	226
4. Cumhuriyet Başsavcısının Görevleri	226
5. Cumhuriyet Savcısının Görevleri	226
6. Cumhuriyet Savcılarının Yer Yönünden Yetkisi	227
7. Cumhuriyet Savcılarının Hukuki Konumu	228
8. Cumhuriyet Savcısının Adalet Bakanı, Birbirleri ve Kolluk Kuvveti İle İlişkisi	229
a) Cumhuriyet Savcısının Adalet Bakanı İle İlişkisi	229
b) Cumhuriyet Savcılarının Birbirleri İle İlişkisi	230
c) Cumhuriyet Savcısının Kolluk Kuvveti İle İlişkisi	231
9. Cumhuriyet Savcısının Bağımsızlığı Sorunu	231
10. Cumhuriyet Savcısının Tarafsızlığı Sorunu	232
11. Cumhuriyet savcısının Reddi Sorunu	234
12. Cumhuriyet Savcısının CMK'nun Uygulanmasındaki Görevleri (Yükümlülükleri)	237
a) Cumhuriyet Savcısı Soruşturmaya Başlama Görevi (Araştırma görevi)	237
b) Cumhuriyet Savcısının İddianame Düzenleme Görevi.....	237
c) Cumhuriyet Savcısının Açılmış Olan Kamu Davasını Katılarak Sonuçlanmasını Sağlama Görevi.....	238
d) Cumhuriyet Savcısının Kanun Yollarına Başvurma Görevi.....	239
13. Cumhuriyet Savcısının Yetkileri	240
a) Cumhuriyet Savcısının Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı Verme Yetkisi	241
b) Cumhuriyet Savcısının Kolluk Kuvvetlerinden Delil Araştırmasını İsteme Yetkisi	241
c) Cumhuriyet Savcısının Başka Bir Cumhuriyet Savcısından Yargı Çevresi İçindeki Bir Soruşturma İşlemini Yapmasını İsteme Yetkisi	241
d) Soruşturmada Cumhuriyet Savcısının Hâkim Kararı İsteme Yetkisi	241
e) Cumhuriyet Savcısının İddianame Düzenleme Konusunda Takdir Yetkisi	242
14. Cumhuriyet savcısının İçtihadı Birleştirme Kararı İle Bağlı Olup Olmadığı Sorunu	242

15. Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi	242
a) Delilleri Değerlendirirken Takdir Yetkisi	243
b) İddianame Düzenlemede Konusunda Takdir Yetkisi	243
c) TCK'nda Yer Alan Bazı Durumlarda Cumhuriyet Savcısının Takdir Yetkisi	243
16. Cumhuriyet Savcının Şikâyet veya İhbar Dışında Bir Nedenle Bir Suçun İşlendiğini Öğrenmesi	245
C. Kolluk Kuvveti	246
1. Adli Kolluğun Görevi	247
a) Diğer Kolluk Birimlerinin Adlî Kolluk Görevi	249
2. Adli Kolluğun Yetkisi	249
a) Adlî Kolluğun Olay Yerinde Aldığı Tedbirlere Uyulmaması Halinde Yetkisi	249
b) Kolluğun Zor Kullanma Yetkisi, Sınırları ve Şekli	250
c) CMK'nda Adli Kolluğa Doğrudan Doğruya Soruşturma İşlemlerini Yapma Yetkisinin Verilip Verilmediği Sorunu	252
3. Kamu Görevlilerinin Adli Görevin İcrası Kapsamında İşlediği Suçlara İlişkin Soruşturma	254
4. Sulh Ceza Hâkiminin Soruşturma Evresindeki Görevi	256
5. Soruşturma Evresinde Yapılan İşlemlerin Tutanağa Bağlanması	257
D. Mağdur veya Suçtan Zarar Gören (Katılan)	258
1. Mağdurun Hakları	262
a) Soruşturma Aşamasında Mağdurun Hakları	262
b) Kovuşturma Aşamasında Mağdurun Hakları	264
2. Mağdura Haklarının Anlatılıp Açıklanması	266
3. Mağdura Zorunlu Vekil Tayini	266
4. Suçun Mağduru İle Şikâyetçinin Çağırılması	267
5. Mağdur İle Şikâyetçinin Davete Uymamaları	268
6. Mağdur İle Şikâyetçinin Dinlenmesi	269
7. Kamu Davasına Katılma	270
a) Kamu Davasına Katılmanın Koşulları	271
(1) Suçun Mağduru, Suçtan Zarar Gören veya Malen Sorumlu Olmak	271
(2) Dava Açıldıktan Sonra ve Fakat Dava Bitmeden Önce İstemde Bulunmak	271
8. Kamu Davasına Katılma İsteğinde Bulunma Zamanının Başlama ve Sona Erme Zamanı	273
9. Kamu Davasına Katılma Hakkına Sahip Olan Kişiler	275
10. Kamu Davasına Katılma Usulü	279
11. Kamu Davasına Katılanın Hakları	283

12. Kamu Davasına Katılanın Yetkileri	284
13. Kamu Davasına Katılmanın Davaya Etkisi	284
14. Kamu Davasına Katılmadan Önceki Kararların Tebliği	285
15. Kamu Davasına Katılanın Kanun Yoluna Başvurması	285
16. Kamu Davasına Katılmanın Hükümsüz Kalması	286
17. Kamu Davasına Katılma İle Şahsi Dava ve Şahsi Hak Davası	287
E. Savunma Makamını Temsil Eden Kişi Olarak Şüpheli ve Sanık	288
1. Genel Olarak	288
2. Şüpheli ve Sanık	289
a) Şüpheli	289
b) Sanık	290
3. Şüpheli ve Sanığın Ceza Muhakemesindeki Konumu	291
4. Şüpheli ve Sanık Olabilme Koşulları	291
a) Gerçek Kişi Olma	291
b) Belli Olma	293
5. Şüpheli ve Sanığın Hakları	295
a) Şüphelinin Hakları	295
(1) Şüphelinin CMK m. 147'de Yer Alan Hakları	295
(a) Haklarını Öğrenme Hakkı	295
(b) Hakkında Yapılan İsnadları Öğrenme Hakkı	296
(c) Müdafii Yardımından Yararlanma Hakkı	297
(d) Yakınlarına Haber Verilmesini İsteme Hakkı	304
(e) Susma Hakkı	305
(i) Susma Hakkının Sınırları	306
(ii) Susma Hakkı Kapsamında Şüphelinin Doğruyu Söyleme Zorunluluğu Sorunu	306
(iii) Susma Hakkı Kapsamında Şüphelinin Susmasının Aleyhe Sonuç Doğurması Sorunu	307
(f) Şüpheden Kurtulması İçin Somut Delillerin Toplanması İsteyebilme Hakkı	308
(g) Aleyhine Var Olan Şüphe Nedenlerini Ortadan Kaldırmak ve Lehine Olan Hususları İleri Sürme Hakkı	308
(2) Şüphelinin Diğer Hakları	309
(a) Lekelenmeme Hakkı	309
(b) Makul Sürede Yargılanma Hakkı	310
(c) Savunma Hakkı	310
(d) Masumluk Karinesinden Yararlanma Hakkı	311
(e) Hâkim veya Bir Adli Makam Önüne Çıkma (Habeas Corpus) ve İtiraz Hakkı	312

b) Şüphelinin Yükümlülükleri.....	313
(1) İfade ve Sorguya Katlanma Yükümlülüğü.....	313
(2) Hazır Bulunma Yükümlülüğü.....	314
(3) Koruma Tedbirlerine Katlanmak.....	315
c) Sanığın Hakları.....	316
(1) Aleni Yargılanma Hakkı.....	316
(2) Kovuşturma İşlemlerinden Haberdar Olma Hakkı.....	316
(3) Denetim Muhakemesine Başvurma Hakkı.....	317
d) Sanığın Yükümlülükleri.....	317
(1) Mahkemede Hazır Bulunma Yükümlülüğü.....	317
(2) Sanığın Kararlara Boyun Eğme Yükümlülüğü.....	317
6. Şüpheli veya Sanığın Yasal Temsilcisinin ve Eşinin Hak ve Yükümlülükleri.....	318
F. Müdafii.....	318
1. Genel Olarak.....	318
2. Müdafiiin Hukuki Durumu.....	319
3. Müdafii Olabilmenin Koşulları.....	321
4. Müdafilik Türleri.....	322
a) İsteğe Bağlı Müdafilik.....	322
b) Zorunlu Müdafilik.....	323
(1) İstem Üzerine Zorunlu Hale Müdafilik.....	323
(2) Doğrudan Zorunlu Müdafilik.....	323
c) CMK'nda Yer Alan Özel Müdafilik Halleri.....	323
5. Müdafiiin Bağımsızlığı.....	324
a) Yürütme Karşısında Bağımsızlık.....	324
b) Cumhuriyet Savcısı Karşısında Bağımsızlık.....	325
c) Şüpheli/Sanık Karşısında Bağımsızlık.....	325
d) Mahkeme Karşısında Bağımsızlık.....	325
e) Baro Karşısında Bağımsızlık.....	326
f) Üçüncü Kişiler Karşısında Bağımsızlık.....	326
6. Müdafii Yardımından Yararlanma Hakkı/Müdafii Seçimi ve Müdafii Görevlendirilmesi.....	327
a) Müdafii Seçimi.....	327
b) Müdafii Görevlendirme.....	328
(1) İstem Üzerine Müdafii Görevlendirme.....	328
(2) Doğrudan Müdafii Görevlendirme.....	329
(3) Müdafii Görevlendirmede Usul.....	333
7. Müdafii Sayısı.....	333
a) Soruşturma Evresinde Müdafii Sayısı.....	333
b) Kovuşturma Evresinde Müdafii Sayısı.....	333

8. Müdafii Yetkileri	334
a) Müdafii Soruşturma Evresindeki Yetkileri	334
(1) Müdafii Dosyayı İnceleme ve Örnek Alma Yetkisi	334
(a) İncelenebilecek Dosyanın İçeriğinde Sınırlamanın Bulunup Bulunmama Sorunu	335
(b) Dosyayı İncelemek İçin Cumhuriyet Savcısın Yazılı Emri ve Vekâletname	336
(2) Müdafii Dosyayı İnceleme Yetkisinin Kısıtlanması	339
(3) Müdafii Dosyayı İnceleme Yetkisinin Kısıtlanamayacağı Durumlar	341
(4) Müdafii Şüpheli veya Sanıkla Görüşme ve Yazışması	342
(5) Müdafii Hazır Bulunma Yetkisi	344
(6) Müdafii Kanun Yoluna Başvurma Yetkisi	345
b) Müdafii Kovuşturma Evresindeki Yetkileri	346
(1) Dosya inceleme Yetkisi	346
(2) Sanık ile Görüşme ve Yazışma Yetkisi	346
(3) Hazır Bulunma Yetkisi	347
(a) Müdafii Doğrudan Soru Sorması	348
(b) Müdafii Kanun Yoluna Başvurması	349
9. Müdafii Yükümlülükleri/Görevleri	350
a) Savunma Görevini Gereği Gibi Yerine Getirme	350
b) Sır Saklama	350
c) Gerçeği Söyleme Yükümlülüğü	351
d) Maddi Gerçeğin Ortaya Çıkartılmasını Sağlama	352
10. Müdafii Yükümlülüğünü/Görevini Yerine Getirmemesi	353
11. Müdafilik Görevinden Yasaklanma	353
12. Görevini Yerine Getirmeyen Müdafii Hakkında Disiplin ve Adli Soruşturma Açılması	357
G. Tanık	358
1. Genel Olarak	358
2. Tanık Olabilecek Kişiler	358
a) Hâkimin Tanıklığı	359
b) Cumhuriyet Savcısının Tanıklığı	360
c) Müdafii Tanıklığı	360
d) Sanığın/Suç Ortağının Tanıklığı	361
e) Mağdurun Tanıklığı	363
f) Bilirkişinin Tanıklığı	364
g) Adli Kolluğun Tanıklığı	365
ğ) Çocuk ve Akıl Hastaları ve Akıl Zayıflığı İçinde Olanların Tanıklığı	366

3. Tanıkların Çağrılması	366
4. Çağrıya Uymayan Tanıklar Hakkında Uygulanacak Yaptırım	368
5. Tanığın Yükümlülükleri (Ödevleri)	369
a) Yetkili Makam Huzuruna Gelme Yükümlülüğü (Hazır Bulunma Yükümlülüğü)	369
b) Beyanda Bulunma Yükümlülüğü.....	370
c) Beyanda Bulunma Yükümlülüğünün İstisnaları	370
(1) Mutlak Çekinme Hakkının Olduğu Durumlar.....	370
(a) Yaş Küçüklüğü, Akıl Hastalığı veya Akıl Zayıflığı Nedeniyle Tanıklıktan Çekinmenin Önemi Anlayabilecek Durumda Olmayanların Tanıklıktan Çekinmesi	373
(b) Tanıklıktan Çekinebilecekler Bu Hakkının Bildirilmesi	375
(2) Meslekleri veya Sürekli Uğraşları Nedeniyle tanıklıktan Çekinme Hakkı Olanlar	376
(3) Ceza Kovuşturmasına Uğratabilecek Nitelikte Olan Sorulara Cevap Vermeme Durumları Nedeniyle Çekinme Hakkı	380
d) Doğru Beyanda Bulunma Yükümlülüğü.....	382
e) Yemin Etme Yükümlülüğü	382
(1) Yemin Etme Yükümlülüğünün İstisnaları.....	383
(2) Tanıklara Yemin Verilmesi	384
(3) Yeminin Biçimi.....	385
(4) Yeminin Yerine Getirilmesi, Sağır veya Dilsizin Yemini.....	385
6. Tanıklıktan ve Yeminden Sebepsiz Çekinme Durumu ve Yaptırımı	385
7. Tanığın Hakları.....	386
a) Tanıklıktan Çekinme Hakkı	386
b) Kendisi veya CMK m. 45'te Yer Alan Kişiler Hakkında Ceza Kovuşturmasına Yol Açabilecek Sorulara Cevap Vermeme Hakkı	386
c) Tazminat Hakkı	386
8. Tanıkların Dinlenmesi	387
a) Tanığın Dinlenmesine Geçilmeden Önce Tanıklık Yapma Görevinin Öneminin Anlatılması	390
b) Tanığa İlk Önce Sorulacak Hususlar	390
c) Tanığa Söylenecik Şeyler ve Sorulacak Sorular	392
d) Tanığın Erken Dinlenmesi	393
e) Tanığın Tekrar Dinlenmesi.....	393
9. Devlet Sırrı Niteliğindeki Bilgilerde Tanıklık.....	394
10. Gizli Tanıklık ve Gizli Korunması	396
H. Bilirkişi	400
1. Genel Olarak.....	400
2. Bilirkişinin Tanımı	400
3. Bilirkişinin Hukuki Niteliği	401

4. Bilirkişiye Başvurulabilecek Haller	401
5. Bilirkişiye Başvurulamayacak Haller	403
6. Bilirkişiye Başvurma (Bilirkişi Atama) Yetkisine Sahip Kişiler	406
a) Soruşturma Evresinde	406
b) Kovuşturma Evresinde.....	407
7. Bilirkişi Atanmasını İsteme Hakkına Sahip Kişiler	407
8. Delillerin Müşterekliliği İlkesi Gereği Hâkim Kişisel Bilgisini Mahkemede Kullanmaması	409
9. Bilirkişi Olabilecek Kişiler (Bilirkişi Olma Koşulları)	409
10. Bilirkişi Atanma Usulü.....	411
11. Bilirkişinin Yükümlülükleri	411
a) Bilirkişiliği Kabul Etme Yükümlülüğü (Zorunlu Bilirkişilik).....	411
b) Yemin Etme Yükümlülüğü	412
c) İnceleme Yapma ve Yaptığı İncelemenin Sonuçlarını Bildirme Yükümlülüğü.....	412
d) Çağrıya Uyuma (Hazır Bulunma) Yükümlülüğü.....	414
(1) Çağrıya Uyuma Yükümlülüğüne Uymamanın Yaptırımı.....	414
12. Bilirkişi Sayısı	415
13. Bilirkişi Değerlendirmesi, Dinlenmesi ve Uzman Mütalaası	416
a) Bilirkişi Değerlendirmesi.....	416
(1) Bilirkişi Değerlendirmesinin Hukuki Niteliği	416
(2) Bilirkişi Değerlendirmesinin Yetkili Kişiye Verilmesi	418
(3) Duruşma Aşamasında Bilirkişinin Dinlenmesi	421
(4) Bilirkişinin Erken Dinlenmesi	422
b) Uzman Mütalaası.....	423
14. Bilirkişinin Yetkileri	423
15. Bilirkişilikten Çekinme	424
16. Bilirkişinin Reddi	425
17. Bilirkişi tanık	426
18. Bilirkişiye Başvurma Zorunluluğunun Bulunmaması	426
a) Bilirkişiye Başvurma Zorunluluğunun Bulunduğu Durumlar	427
19. Özel Bilirkişilik Şekli Olarak Gözlem Altına Alma	427
a) Gözlem Altına Alma Koşulları	428
b) Yetkili makam	428
c) Süresi	428
d) İtiraz	428
e) İtiraz edebilecek kişiler	428
f) İtirazı İnceleyecek Mercii.....	429
g) İtiraz Üzerine Verilecek Karar	429

Sekizinci Bölüm

CEZA MUHALEMESİNDE DELİL

XIX. CEZA MUHALEMESİNDE İSPAT ARAÇLARI OLARAK DELİLLER	431
A. İspat Kavramı.....	431
B. Delil Kavramı.....	432
C. Delillerin Özellikleri.....	433
D. Delil Çeşitleri.....	434
E. Delillerin Sınıflandırılması.....	434
1. Beyan Delili.....	435
a) Tanık Beyanı.....	436
b) Şüpheli ve Sanık Beyanı.....	438
(1) Şüpheli Beyanı.....	438
(a) Şüphelinin İfadesinin Alınması	438
(i) İfade Almanın Amacı.....	438
(ii) Cumhuriyet Savcısı ve Kolluğun İfade Alması.....	439
(iii) Cumhuriyet Savcısı ve Kolluk Tarafından Alınan İfadenin Hukuki Değeri.....	440
(b) Şüphelinin Sorgusunun Yapılması	442
(i) Sulh Ceza Hâkiminin Sorgusu	442
(c) İfadesi Alınacak veya Sorgusu Yapılacak Şüphelinin Çağırılması.....	443
(d) İfadesi Alınacak veya Sorgusu Yapılacak Şüpheli Hakkında Zorla Getirme Kararı Verilmesi.....	444
(2) Sanığın Sorgusunun Yapılması.....	446
(a) Şüphelinin İfadesi Alınmadan veya Sorgusu Yapılmadan Önce Yapılması Gerekenler (İfade ve Sorgu tarzı).....	447
(b) Şüpheli İfadesi Alınırken veya Sorgusu Yapılırken Yasak Olan İfade ve Sorgu Yöntemleri	447
(i) Kötü Davranma	449
(ii) İşkence	449
(iii) İlaç Verme	450
(iv) Yorma.....	450
(v) Aldatma.....	450
(vi) Cebir veya Tehditte Bulunma.....	451
(vii) Bazı Araçları Kullanma Gibi Bedensel veya Ruhsal Müdahaleler Yapma (İradeyi Etkileyen Diğer Nedenler).....	452
(viii) Yasaya Aykırı Vaatte Bulunma (CMK m. 148/2).....	452
(3) Şüpheli veya Sanığın İkrarı.....	453

2.	Belge Delili (Yazılı Açıklamalar).....	456
a)	Yazılı Belge.....	457
b)	Şekil Tespit Eden Belge.....	458
3.	Belirti Delilleri.....	459
4.	Ses ve Görüntü Tespit Eden Araçların Kaydı.....	461
F.	Delik Yasakları-Yasak Deliller (Hukuka Aykırı Yöntemlerle Elde Edilen Delillerin Kullanılmaması).....	463
1.	Genel Olarak.....	463
2.	Delil Yasaklarının Görevi.....	464
3.	Delil Yasaklarının Sınıflandırılması Sorunu.....	465
a)	Türk Öğretisinde Kabul Edilen Sınıflandırmalar.....	465
(1)	Delil Elde Etme Yasağı.....	467
(a)	Genel Olarak.....	467
(b)	Delil Elde Etme Yasağı Durumları.....	468
(i)	Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesi (CMK m. 147).....	468
(ii)	İfade Alma ve Sorguda Yasak Yöntemlerin Kullanılması (CMK m. 148).....	469
(iii)	Kanun Tarafından Yetkilendirilmiş Kişilerin Emri Bulunmadan ve Kanun Tarafından Belirlenen Usullere Uyulmadan Delil Elde Edilmesi.....	470
(2)	Delil Değerlendirme Yasağı (Hukuka Aykırı Delilin Kullanılma Yasağı).....	472
(a)	Anayasa m. 38/6'ya Göre Delil Değerlendirme Yasağı.....	473
(b)	CMK m. CMK m. 217/2'ye Göre Delil Değerlendirme Yasağı.....	475
(c)	Hukuka Aykırı Şekilde Elde Edilen Delillerin Kullanılıp Kullanılmamasında Mutlak ve Nisbi Kullanma Yasağı Sistemleri/Kuramları.....	477
4.	Delil Yasaklarının Uzak Etkisi.....	485
5.	Özel Kişiler Tarafından Elde Edilen Deliller ve Bu Delillerin Yasak Delillerin Yasak Delil Olması Sorunu.....	487
6.	Tesadüfen Elde Edilen Deliller.....	490
7.	Askeri Ceza Mahkemesi ve Delil Yasakları.....	490
8.	Yüce Divan Yargılaması ve Delil Yasakları.....	491
G.	Delile Ulaşma Yolları (Delil Elde Etme Yöntemleri).....	491
1.	Genel Olarak.....	491
2.	Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması.....	492
a)	Şüpheli veya Sanığın Beden Muayenesi ve Vücutundan Örnek Alınması (CMK m. 75/1).....	493

(1) Beden Muayenesi.....	493
(a) Dış Beden Muayenesi.....	494
(b) İç Beden Muayenesi.....	495
(2) Vücuttan Örnek Alınması.....	495
(3) Şüpheli veya Sanığın Beden Muayenesi ve Vücutundan Örnek Alınmasının Hukuki Niteliği.....	496
(4) Şüpheli veya Sanığın Beden Muayenesi ve Vücutundan Örnek Alınması ve Kişinin Kendisi veya Yakınları Aleyhine Ceza Soruşturmasına veya Kovuşturmasına Neden Olacak Beyanda Bulunmama Hakkı (Nemo Tenetur Se Ipsum Accusare).....	497
(5) Şüpheli veya Sanığın Beden Muayenesi ve Vücutundan Örnek Alınmasının Koşulları.....	498
(a) Bir Şüpheli veya Sanık Bulunmalıdır.....	498
(b) Suçun Kanunda Öngörülen Cezasının Üst Sınırı İki Yıl ve Daha Yukarı Olması Gerekir.....	498
(c) Müdahalenin Sağlığa Zarar Verme Tehlikesinin Bulunmaması (Orantılılık İlkesi).....	499
(d) Karar Verecek Kişi.....	499
(e) İç Beden Muayenesi veya Vücuttan Örnek Alma İşlemi Yapacak Kişiler.....	502
(f) İtiraz.....	503
(g) İtiraz Edebilecek Kişiler.....	503
(h) İtirazı İnceleyecek Mercî.....	503
(i) İtiraz Üzerine Verilecek Karar.....	503
(6) Hukuka Aykırı Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması ve Bu Delillerin Kullanılması Yasağı.....	504
(7) Özel Kanunlar Gereği Alkol Muayenesine ve Kan Örneği Alınması.....	504
3. Şüpheli ve Sanıktan Başka Kişilerin Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması.....	504
a) Genel Olarak.....	504
b) Beden Muayenesi.....	505
(1) Dış Beden Muayenesi.....	505
(2) İç Beden Muayenesi.....	506
c) Amaç.....	506
d) Şüpheli ve Sanıktan Başka Kişilerin Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınmasının Uygulama Koşulları.....	506
(1) Şüpheli ve Sanık Dışında Bir Kişi Bulunmalıdır.....	506
(2) Müdahalenin Mağdur veya Diğer Kişilerin Sağlığını Tehlikeye Düşürmemesi Gerekir (Orantılılık İlkesi).....	506
(3) Karar Verecek Kişi veya Makam.....	507

(4) İstemde Bulunabilecek Kişi veya Kişiler	508
(5) İtiraz	508
(6) İtiraz Edebilecek Kişiler	508
(7) İtiraz Üzerine Verilecek Karar	508
(8) Hukuka Aykırı Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması ve Bu Delillerin Kullanılması Yasağı	509
(9) Diğer Kişilerin Rızasının Olmaması ve Susma Hakkı (Nemo Tenetur)	509
4. Moleküler Genetik İncelemeler	511
a) Moleküler Genetik İnceleme Hukuki Niteliği	511
b) Moleküler Genetik İncelemenin Amacı	512
c) Moleküler Genetik İncelemenin Uygulanma Koşulları	513
(1) Başlamış Olan bir Ceza Soruşturması veya Kovuşturmasının Bulunması	513
(2) İkincil Nitelikte Bir Başvuru Olup Olmadığı	513
(3) Karar Verecek Kişi	514
(4) Moleküler Genetik İnceleme Yapılabilmesi İçin Bilirkişi Görevlendirilmesi	515
(5) İstemde Bulunabilecek Kişiler	515
(6) Moleküler Genetik İncelemeye Tabi Tutulacak Kişiler	515
(7) İtiraz	516
(8) Genetik İnceleme Sonuçlarının Gizliliği	516
(9) Hukuka Aykırı Moleküler Genetik İnceleme Sonucu Elde Edilen Deliller ve Kullanılma Yasağı	517
5. Fizik Kimliğinin Tespiti	518
a) Genel Olarak	518
b) Fizik kimliğinin tespitinin Hukuki Niteliği	518
c) Fizik Kimliğinin Tespitinin Amacı	518
d) Fizik Kimliğinin Tespitinin Konusu	518
e) Uygulanma Koşulları	519
(1) Üst Sınırı İki Yıl veya Daha Fazla Hapis Cezasını Gerektiren Bir Suçtan Dolayı Soruşturma ve Kovuşturma Başlamış Olmalıdır	519
(2) Ortada Bir Şüpheli veya Sanık Bulunmalıdır	519
(3) Şüpheli veya Sanığı Teşhisi İçin Gerekli Olmalıdır (Orantılılık İlkesi)	520
(4) Kararı Verecek Kişi	520
(5) İtiraz	521
(6) Şüpheli ve Sanığın Kimliğinin Tespitinin Uygulanma Usulü	521
(7) Şüpheli ve Sanığın Kimliğinin Tespitine Yönelik Bilgilerin Yok Edilmesi ve Hukuka Aykırı Delil	522

6. Keşif	523
a) Genel Olarak	523
b) Keşfin Hukuki Niteliği	523
c) Keşfin Amacı	523
d) Keşfin Konusu	523
(1) Nesnelere	523
(2) Belgeler	524
(3) Kişiler	524
(4) Olgular ve Deneyler	524
e) Keşfin Uygulanma Koşulları	524
(1) Keşif Yapmaya Yetkili Kişiler	524
(2) Keşfin Yapılmasında Hazır Bulunabilecek Kişiler	525
(3) Keşif Tutanağı ve Keşif Tutanağının Delil Değeri	527
(4) Hukuka Aykırı Yöntemler Uygulanarak Gerçekleştirilen Keşif Sonucu Elde Edilen Delil ve delil Yasakları	528
7. Keşif Türleri	528
a) Yer Gösterme	528
(1) Yer Gösterme İşleminin Hukuki Niteliği	528
(2) Yer Gösterme İşlemini Yapabilecek Kişiler	529
(3) Yer Gösterme İşleminde Hazır Bulunabilecek Kişiler	530
(4) Yer Gösterme İşleminin Tutanağa Bağlanması	531
(5) Yer Gösterme İşleminde İşleme Başlamadan Önce Şüpheliye Haklarının Hatırlatılması	531
b) Otopsi	531
(1) Genel Olarak	531
(2) Otopsi İşleminin Hukuki Niteliği	531
(3) Otopsi İşlemini Yapmaya Yetkili Kişiler	532
(4) Otopsi İşlemi Yapılması Kararını Verecek Makam veya Kişi	532
(5) Gömülmüş Bulunan Bir Ceset, İncelenmesi Veya Otopsi Yapılması	533
8. Arama	533
a) Genel Olarak	533
b) Aramanın Amacı	537
c) Özel Arama Şekilleri	537
d) Aramanın Hukuki Niteliği	538
e) Aramanın Uygulanma Koşulları	538
(1) Makul Şüpheler	539
(a) Şüpheli ve Sanık Bakımından	539
(b) Üçüncü Kişiler Bakımından	540

(2) Arama Kararı ve Arama Emrini Vermeye Yetkili Kişi.....	541
(a) Arama kararı.....	541
(b) Arama Kararını Vermeye Yetkili Kişi.....	541
(i) Soruşturma Evresinde Arama Kararını Vermeye Yetkili Kişi.....	542
(ii) Kovuşturma Evresinde Arama Kararını Vermeye Yetkili Kişi.....	545
(c) Arama Kararına Gerek Olmayan Durumlar	546
(i) CMK'nda Düzenlenen Durumlar	546
(ii) 25832 sayılı Adli ve Önleme Aramaları Yönetmelik m. 8'de Düzenlenen Durumlar.....	547
(d) Arama Yapılacak Kişiler	548
(e) Arama Yapılacak Yerler	549
(i) Üstte Arama	549
(ii) Eşyada Arama.....	549
(iii) Konutta Arama	549
(iv) İşyerinde Arama	550
(v) Araçta Arama	551
(vi) Diğer Yerlerde Arama.....	552
(vii) Askerî Mahallerde Arama	552
(viii) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama	552
(f) Arama Yapılacak Zaman	554
(3) Arama Karar veya Emrinde Bulunacak Hususlar	555
(4) Aramada Hazır Bulunabilecek Kişiler.....	556
(5) Arama Sonunda Verilecek Belge	559
(6) Belge veya Kâğıtları İnceleme Yetkisi	561
(7) Aramada Tesadüfen Elde Edilen Deliller	563
(8) Arama ve Delil Yasakları	565
(9) Tazminat.....	567
9. Elkoyma	567
a) Genel Olarak.....	567
b) Elkoymanın Hukuki Niteliği.....	568
c) Elkoymanın Amacı	568
d) Elkoymanın Kapsamı	569
e) Elkoymanın Uygulanma Koşulları	569
(1) Bir Ceza Soruşturması ve Kovuşturması Başlamış Olmalı.....	569
(2) Elkonulacak Eşya veya Kazanç Bir Kişiye Ait Olmalı veya Bir Kişinin Zilyesinde Olmalıdır	570
(3) Elkoyma Karar veya Emrini Yetkili Kişiler Vermelidir.....	570

f) Elkoyma Karar veya Emrine Karşı Hukuki Denetim	573
g) Elkoyma İşleminin Uygulanma Süresi	573
h) Elkoyma İşleminin İlgilisine Bildirilmesi	574
ı) Elkonulan Eşyanın Geri Verilmesi	574
i) Elkonulan Eşyanın Muhafazası veya Elden Çıkarılması	575
j) İstenen Eşyayı Vermeyenler Hakkında Yapılacak İşlem	575
k) Elkonulamayacak Mektuplar ve Belgeler	576
l) İçeriği Devlet Sırrı Niteliğindeki Belgelerin Mahkemece İncelenmesi	577
m) Askerî Mahâllerde Yapılacak Elkoyma İşlemi	578
n) Özel Elkoyma Şekilleri	579
(1) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoyma	579
(a) Genel Olarak	579
(b) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoyma İle Müsadere Arasındaki Farklar	579
(c) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoyma İle ihtiyad Haciz ve İhtiyadi Tedbir Arasındaki Fark	580
(d) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoymanın Hukuki Niteliği	580
(e) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoymanın Amacı	580
(f) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoymanın Kapsamı	581
(g) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoymanın Uygulanma Koşulları	582
(i) CMK m. 128/2'de Yer Alan Suçlardan Birinin İşlendiği Konusunda Somut Delillere Dayanan Kuvvetli Suç Şüphesi Bulunmalıdır	582
(ii) Ortada Bir Şüpheli veya Sanık Olmalıdır	583
(iii) Hakim Tarafından Karar Verilmelidir	586
(h) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkoymanın İşleminin Uygulanması	587
(ı) Hukuki Denetim	587
(i) Taşınmaz, Hak ve Alacaklara Kayyım Atanması	588
(j) Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Özel Elkoyma Şekli	588
(2) Postada Elkoyma	588
(a) Genel Olarak	588
(b) Postada Elkoymanın Hukuki Niteliği	589
(c) Postada Elkoymanın Amacı	589
(d) Postada Elkoymanın Kapsamı	589
(e) Postada Elkoymanın Uygulama Koşulları	590
(i) Herhangi Bir Suç İçin Ceza Soruşturması ve Kovuşturmasına Başlanmış Olmalıdır	590

(ii) Hâkim veya Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hâllerde Cumhuriyet Savcısının Kararı Bulunmalıdır	590
(f) Postada Elkoyma Tedbirinin Uygulanması	591
(g) Hukuki Denetim	592
(3) Avukat Bürolarında ve Postasında Elkoyma	592
(a) Avukat Bürolarında ve Postasında Elkoymanın Hukuki Niteliği	592
(b) Avukat Bürolarında ve Postasında Elkoymanın Amacı	592
(c) Avukat Bürolarında ve Postasında Elkoymanın Kapsamı	592
(d) Avukat Bürolarında ve Postasında Elkoymanın Uygulanma Koşulları	593
(i) Bir Suç İçin Ceza Soruşturması veya Kovuşturmasına Başlanmış Olmalıdır	593
(ii) Yetkili Kişinin Kararı Bulunmalıdır	594
(e) Elkonulan Şeylerin Avukatla Müvekkil Arasındaki İlişkiye Ait Olduğu İtirazı	594
(f) Hukuki Denetim	596
(4) Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayini	596
(a) Genel Olarak	596
(b) Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayininin Hukuki Niteliği	597
(c) Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayininin Amacı	597
(d) Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayininin Kapsamı	597
(e) Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayininin Uygulanma Koşulları	597
(i) Bir Şirket Bulunmalıdır	597
(ii) Soruşturulması veya Kovuşturulmasına Başlanmış Bir Suç Olmalıdır	597
(iii) Soruşturma veya Kovuşturmanın Başlamış Suç İçin Kuvvetli Suç Şüphesi Bulunmalıdır	598
(iv) Maddi Gerçeğin Ortaya Çıkarılabilmesi İçin Gerekli Olması	599
(v) Hâkim veya Mahkeme Kararı Bulunmalıdır	599
(f) Atama Kararında Bulunması Gerekenler	599
(g) Tedbirin Uygulanması Sonucu Kayyıma Ödenecek Ücret	600
(h) Tedbirin Uygulanma Süresi	600
(i) Atanan Kayyımın Bağımsız ve Tarafsız Olması	600
(i) Kayyım Atamada Ölçülülük/Orantılılık İlkesi	601
(j) Hukuki Denetim	602
(k) CMK M. 133'e Göre Atanan Kayyımın Cezai ve Hukuki Sorumluluğu	602
(i) Kayyımın Hukuki Niteliği	602

(ii) Kayyımın Görevleri.....	603
(iii) Göreve Başlama Anı	604
(iv) Kayyımın Cezai Sorumluluğu	604
(v) Kayyımın Hukuki Sorumluluğu	607
(5) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoyma	607
(a) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoymanın Hukuki Niteliği.....	607
(b) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoymanın Amacı	607
(c) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Arama, Kopyalama ve Elkoymanın Kapsamı	608
(d) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Kopyalama ve Elkoymanın Uygulanma Koşulları.....	608
(i) Soruşturmasına Başlanmış Bir Suç Olmalıdır.....	608
(ii) Hâkim Kararı Bulunmalıdır	609
(iii) Somut Delillere Dayanan Kuvvetli Şüphe Sebeplerinin Varlığı Gereklidir	612
(iv) Başka Surette Delil Elde Etme İmkânının Bulunmaması Gerekir.....	612
(e) Bilgisayarlarda, Bilgisayar Programlarında ve Kütüklerinde Elkoymanın Uygulanması	614
(f) Hukuki Denetim	615
(6) Özel Kanunlarda Öngörülen Elkoyma Durumlar	615
(a) Basılmış Eserlere Elkoyma	615
(b) 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda Elkoyma	616
(c) 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Elkoyma	616
o) Haksız Elkoyma Nedeniyle Tazminat	617
10. Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi.....	617
a) Genel Olarak.....	617
b) Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesinin Hukuki Niteliği	619
c) Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesinin Amacı.....	619
d) Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesinin Kapsamı	619
(1) İletişimin Tespit Edilmesi.....	620
(2) İletişimin Dinlenmesi.....	621
(3) İletişimin Kayda Alınması	621
(4) Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi	623
(5) Mobil (Taşınabilir/Cep Telefonu) Telefonun Yerinin Belirlenmesi.....	623

e)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesinin Uygulanma Koşulları.....	623
(1)	Soruşturma veya Kovuşturmasına Başlanmış Bir Suç Bulunmalıdır	623
(2)	Soruşturma veya Kovuşturulmasına Başlanan Suçun İşlendiğine Yönelik Somut Delillere Dayanan Kuvvetli Suç Şüphesi Bulunmalıdır	632
(3)	Başka Türü Delil Elde Etme İmkânının Bulunmaması	634
(4)	Hakim Kararı veya Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde Cumhuriyet Savcısının Kararı Bulunmalıdır	636
(5)	Bir Ceza Soruşturmasında Şüpheli veya Ceza Kovuşturmasına Sanık Bulunmalıdır	640
f)	Şüpheli veya Sanığın Tanıklıktan Çekinebilecek Kişilerle Arasındaki İletişimi	644
g)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi Kararını İçeriği.....	645
h)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesinde Süre	647
ı)	Şüpheli veya Sanığın Yakalanabilmesi İçin Mobil Telefonun Yerinin Tespiti.....	649
i)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesine Yönelik Kararın Gizli Tutulması	650
j)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesinin Yetkili Olmayan Kişilerde Gerçekleştirilmesi	650
k)	Şüpheli veya Sanığın Müdafinin Bürosu, Konutu ve Yerleşim Yeriindeki Telekomünikasyon Araçları Hakkında Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi Tedbirinin Uygulanamaması	651
l)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi İşleminin Uygulanması	654
m)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi İşlemi Sonucu Elde Edilen Kayıtların Yok Edilmesi	655
n)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi İşlemi Sonucu Yapılan Kayıtların Yok Edildiğinin İlgiliye Bildirilmesi	657
o)	Hukuki Denetim.....	658
ö)	Tesadüfen Elde Edilen Deliller	658
p)	İletişim İçeriklerinin Bir İkrar Delili Olup Olmayacağı Sorunu	662
r)	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi ve Yasak Delil	663
s)	İletişimin Önleme Amaçlı (İdari Kolluk) Denetlenmesi	666
11.	Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi	666
a)	Genel Olarak.....	666

b)	Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesinin Hukuki Niteliği.....	666
c)	Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesinin Amacı	667
d)	Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesinin Uygulanma Koşulu	667
	(1) Soruşturulmasına Başlanmış Bir Suç Bulunmalıdır	667
	(2) Soruşturmasına Başlanmış Suçun İşlendiği Hususunda Somut Delillere Dayanan Kuvvetli Şüpheli Sebepleri Bulunmalıdır	668
	(3) Başka Surette Delil Elde Edilememiş Olmalıdır	668
	(4) Hakim Tarafından Karar Verilmelidir	669
e)	Gizli Soruşturmacı Olarak Atanabilecek Kişiler	670
f)	Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesinde Süre	670
g)	Gizli Soruşturmanın Görevlendirilmesinde Usul.....	671
h)	Soruşturmacı, Görevini Yerine Getirirken Suç İşleyemez ve Görevlendirildiği Örgütün İşlemekte Olduğu Suçlardan Sorumlu Tutulamaz.....	671
i)	Soruşturmacı Görevlendirilmesi Suretiyle Elde Edilen Kişisel Bilgileri Görevlendirildiği Ceza Soruşturması ve Kovuşturması Dışında Kullanılamaması.....	672
j)	Hukuki Denetim.....	673
12.	Teknik Araçlarla İzleme.....	673
a)	Genel Olarak.....	673
b)	Teknik Araçlarla İzlemenin Hukuki Niteliği	674
c)	Teknik Araçlarla İzlemenin Amacı.....	674
d)	Teknik Araçlarla İzlemenin Kapsamı	674
e)	Teknik Araçlarla İzlemenin Konusu.....	674
f)	Teknik Araçlarla İzlemenin Uygulanma Koşulları.....	676
	(1) CMK m. 140/1-a'daki Suçların İşlendiği Hususunda Somut Delillere Dayanan Kuvvetli Şüpheli Sebepleri Bulunması	676
	(2) Kanunda Öngörülen Suçlardan Birinin İşlenmiş Olması	676
	(3) Başka Suretle Delil Elde Edilememesi.....	678
	(4) Ortada Bir Şüpheli veya Sanık Bulunmalıdır	678
	(5) Ağır Ceza Mahkemesi Tarafından Oy Birliğiyle Kararı Bulunmalıdır	678
g)	Teknik Araçlarla İzlemede Süre	679
h)	Elde Edilen Delillerin CMK m. 140/1-a'da Belirtilen Suçlarla İlgili Soruşturma ve Kovuşturma Dışında Kullanılamaması	680
i)	Teknik Araçlarla İzleme ve Delil Yasakları.....	682

Dokuzuncu Bölüm

KORUMA TEDBİRLERİ

XX. KORUMA TEDBİRLERİ.....	683
A. Terim - Tanım	683
B. Koruma Tedbirlerinin Sınıflandırılması	684

C. Koruma Tedbirlerinin Ortak Özellikleri.....	685
1. Kanun İle Düzenlenmiş Olma.....	685
2. Geçici Olma	685
3. Araç Olma.....	686
4. Zorlama	686
D. Koruma Tedbirlerinin Önkoşulları	686
1. Bir Suç Şüphenin Bulunması	686
a) Basit/Başlangıç Şüphesi.....	686
b) Makul Şüphe.....	686
c) Yeterli Şüphe	687
d) Kuvvetli Şüphe.....	687
e) Yoğun Şüphe.....	687
2. Gecikmede Tehlike Bulunmalı	689
3. Haklı Görünüş.....	689
4. Orantı Bulunması.....	690
5. Kural Olarak Hâkim, Mahkeme ve Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerde Cumhuriyet Savcısının Kararının Bulunması.....	690
E. Koruma Tedbirlerinin Çeşitleri.....	691
1. Yakalama	691
a) Tanım.....	691
b) Yakalama Çeşitleri	692
c) Yakalamanın Amacı	692
d) Yakalamanın Hukuki Niteliği.....	692
e) Yakalamanın Sınıflandırılması.....	693
f) Yakalama Emri Olmadan Yapılan Yakalama İşlemi	693
(1) Yakalama Emri Olmadan Yapılan Yakalamanın Koşulları.....	693
(a) Kişi Bakımından	693
(i) Herkes Tarafından Yapılabilen Yakalama	693
(ii) Kolluk Kuvvetleri Tarafından Yapılabilen Yakalama	698
g) Yakalama Emri Üzerine Yapılan Yakalama İşlemi	700
h) Yakalamanın Yapılış Şekli ve Kişiye Haklarının Hatırlatılması	702
ı) Yakalamanın Bildirilmesi	705
(1) Yakalama İşleminin Cumhuriyet Savcısına Bildirilmesi.....	705
(2) Yakalananın Yakınlarına Bildirilmesi.....	707
(3) Yakalama İşleminin İlgililere Bildirilmesi	708
i) Yakalanan Kişinin Serbest Bırakılması	709
j) Yakalama Zamanı ve Yeri.....	710
k) Yakalama Süresi.....	710
l) Yakalama Tutanağı.....	711

m) Yakalanan Kişinin Mahkemeye Götürülmesi	712
n) Tekrar Yakalama	712
o) Yakalanan Kişinin Nakli ve Kelepçe Takılması	713
ö) Hukuki Denetim	713
p) Bazı Özel Yakalama Durumları	714
r) Yakalama İle İlgili Kurallara Uyulmaması Sonucu Elde Edilen Delillerin Kullanılmaması	714
2. Gözaltına Alma	714
a) Gözaltına Almanın Amacı	715
b) Gözaltına Alma İşleminin Uygulanma Koşulları	715
(1) Bir Suç Şüphesi İle Yakalanmış Bir Kişi Olmalıdır	715
(2) Cumhuriyet Savcısı Tarafından Gözaltına Alınma Kararı Verilmiş Olmalıdır	716
(3) Soruşturma Yönünden Zorunlu Olmalıdır	718
(4) Kişinin Bir Suçu İşlediği Şüphesini Gösteren Somut Delillerin Varlığı Bulunmalıdır	719
c) Gözaltı Süresi	719
(1) Bireysel Suçlarda	720
(2) Toplu Suçlarda	722
(3) TMK m. 10'daki Suçlarda	724
(4) Kabahatler Kanunu'nun 40. Maddesine Göre Gözaltı	724
d) Yakalanan Kişiyi Yakalama Yerine En Yakın Hâkim veya Mahkemeye Gönderilmesinde Yetkili Kişi	725
e) Yakalama, Gözaltına Alma ve Gözaltı Süresinin Uzatılması Emrine Karşı Hukuki Denetim Hakkı ve Bu Hakkı Kullanacak Kişiler	725
(1) Hukuki Denetim Hakkı	726
(2) Hukuki Denetim Hakkını Kullanabilecekler	727
f) Gözaltına Alınan Kişinin Sorguya Çekilmesi	727
g) Gözaltına Alınanın Durumunun Yakınlarına Bildirilmesi	727
3. Tutuklama	728
a) Tanım	728
b) Tutuklamanın Amacı	728
c) Tutuklamanın Hukuki Niteliği	729
d) Tutuklama İhtiyari (Takdire Bağlı) Bir Koruma Tedbiridir	729
e) Tutuklamanın Koşulları	729
(1) Kuvvetli Suç Şüphesinin Bulunması	730
(2) Tutuklama Nedenlerinden En Az Birinin Bulunması	731
(a) CMK m. 100/2'deki Tutuklama Nedenleri	733
(i) Şüpheli veya Sanığın Kaçması, Saklanması veya Kaçacağı Şüphesini Uyandıran Somut Olguların Bulunması	733

(ii) Delilleri Karartma Tehlikesi	734
(b) CMK m. 100/3'teki Tutuklama Nedenlerinin Varsayılması (Tutuklama Karineleri).....	735
(3) Tutuklama Yasağının Bulunmaması.....	738
(4) Tutuklamanın Orantılı Olması (Ölçülülük İlkesi)	740
(5) Şüpheli veya Sanığa Güvence Belgesi Verilmemiş Olması.....	741
(6) Hâkim veya Mahkeme Kararının Bulunması	742
(a) Soruşturma Evresinde	742
(b) Kovuşturma Evresinde	744
f) Hâkim ve Mahkemenin Tutuklamaya, Tutuklamanın Devamına veya Bu Husustaki Bir Tahliye İsteminin Reddine İlişkin Kararlarının Gerekçeli Olması.....	748
g) Şüpheli veya Sanığın Yokluğunda Tutuklama Kararı Verilmesi.....	750
h) Müdafinin Hazır Bulunması (Tutuklama Duruşması).....	751
i) Tutuklama Kararının veya Tutukluluğun Devamına İlişkin Kararın Şüpheli veya Sanığın Yakınlarına Bildirilmesi.....	752
i) Tutuklulukta Gececek Süre.....	754
(1) Ağır Ceza Mahkemelerin Görevine Girmeyen Suçlarda Tutukluluk Süresi.....	754
(2) Ağır Ceza Mahkemelerin Görevine Giren Suçlarda Tutukluluk Süresi.....	754
j) Tutuklama Kararının Geri Alınması.....	759
(1) Cumhuriyet Savcısının Tutuklama Kararının Geri Alınmasını İstemesi	759
(2) Şüpheli ve Sanığın Salıverilme İsteminde Bulunması	759
(3) Soruşturma Evresinde Cumhuriyet Savcısı Tutukluyu Re'sen Serbest Bırakması.....	760
(4) CMK m. 103 ve 104'te Yer Almayan Diğer Salıverilme Sebepleri	762
k) Şüpheli veya Sanığın Salıverilme İsteminin Karara Bağlanması Usulü	762
l) Tutukluluğun İncelenmesi	763
m) Tutuklama Kararlarına Karşı Kanun Yolu	765
n) Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru	767
o) Birden Çok Tutuklama Kararının Bulunması	769
ö) Tutuklama Kararının Ertelenebilmesi İmkânı	769
p) Tutuklunun Tedavi Edilmesi ve Beslenmesi.....	769
r) Tutuklulukta Geçen Sürenin Mahkûmiyetten İndirilmesi.....	770
s) Salıverilenin Yükümlülükleri	771
t) Tutuklunun Hakları.....	771
4. Adli Kontrol.....	771

a) Genel Olarak.....	771
b) Adli Kontrolün Hukuki Niteliği	772
c) Adli Kontrolün Amacı.....	772
d) Adli Kontrol Tedbirlerinin Uygulanma Koşulları	772
(1) CMK m. 100’de Yer Alan Tutuklama Koşullarının Gerçekleşmiş Olması Gerekir.....	773
(2) Sulh Ceza Hâkimi veya Mahkeme Karar Vermeli.....	774
(3) Orantılılık İlkesine Uyulmuş Olmalı	776
e) Adli Kontrol Kararının İçeriği	777
f) Adli Kontrol Kararının Kaldırılması.....	778
g) Adli Kontrol Kararına Karşı İtiraz Kanun Yolu	779
h) Adli Kontrol Uygulamasında Süre	779
ı) Adli Kontrol Tedbirine Yönelik Karara Uyulmaması ve Yaptırım	780
i) Adli Kontrol Tedbirinde Geçen Sürenin Mahsubu	781
j) Uygulanabilecek Adli Kontrol Yükümlülükleri (Tedbirleri).....	782
k) Güvence Verilmesi.....	784
(1) Güvencenin Geri Verilmesi.....	784
(2) Güvencenin Önceden İlgili Kişiye Verilmesi.....	784
l) Cumhuriyet Savcısı, Hâkim ve Ceza Muhakemesi İşlemlerini Yerine Getiren Kişilerin Koruma Tedbirlerinin Uygulanması Suretiyle ve Diğer Hukuka Aykırı Fiillerinden Doğan Hukuki ve Cezai Sorumluluk.....	785
(1) Hukuki Sorumluluk	785
(2) Cezai Sorumluluk.....	787

Onuncu Bölüm

CEZA MUHAKEMESİNİN EVRELERİ

XXI. CEZA MUHAKEMESİNİN EVRELERİ.....	789
A. Genel Olarak.....	789
B. Soruşturma Evresinin Amacı.....	790
C. Soruşturma Evresinin Görevi	790
D. Soruşturma Evresine İlişkin Bazı İlkeler	790
1. Ceza Davasının Kamusalılığı.....	790
2. Davasız Yargılama Olmaz İlkesi.....	791
3. Kamu Davasının Zorunluluğu.....	791
4. Soruşturmanın Gizliliği	793
5. Soruşturmanın Yazılılığı	797
6. Soruşturmanın Dağılıklılığı.....	797
7. Soruşturmanın Bir Sıraya Bağlı Olmayışı.....	798
8. Soruşturma Evresinde Cumhuriyet Savcısı, Sulh Ceza Hâkimi ve Kolluğun Görev ve Yetkileri	798
a) Cumhuriyet Savcısının Görev, Yetki ve Yükümlülükleri	798

(1) Cumhuriyet Savcısının Görevi.....	799
(2) Cumhuriyet Savcısının Yetkisi.....	799
(3) Cumhuriyet Savcısının Yükümlülüğü	800
(4) Sulh Ceza Hâkiminin Görev ve Yetkileri.....	801
(a) Sulh Ceza Hâkiminin Görev ve Yetkisi	801
(b) Sulh Ceza Hâkiminin Görevi) Yükümlülüğü	801
(5) Kolluk Kuvvetlerinin Görevleri (Yükümlülükleri)	801
b) Soruşturma Evresinde Şüpheli Türleri.....	802
(1) Basit Şüpheli.....	802
(2) Makul Şüpheli	803
(3) Yeterli Şüpheli	804
(4) Kuvvetli Şüpheli.....	804
c) Suçun Öğrenilmesi.....	804
(1) Re'sen Öğrenme.....	804
(2) İhbar Yoluyla Öğrenme.....	805
(3) Şikâyet Yoluyla Öğrenme	806
(4) Tutanakla Öğrenme.....	808
(5) Diğer Yollarla Öğrenme	809
(a) Talep.....	809
(b) Yabancı Devletin Şikâyeti	809
(c) Mütalaa	809
d) Soruşturmanın Sona Ermesi	810
(1) Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı	810
(a) Genel Olarak.....	810
(i) Yeterli Şüpheli Oluşturacak Delil Elde Edilememesi.....	813
(ii) Kovuşturma Olanağının Bulunmaması	814
(b) Aynı Fiilden Dolayı Yeni Delil Ortaya Çıkmadıkça Kamu Davası Açılmaması.....	816
(c) Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararına Karşı Hukuki Denetim Türleri	817
(i) Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararına Karşı İdari Denetim	817
(ii) Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararına Karşı Adli Denetim	818
(2) İddianameyi Düzenlemede Takdir Yetkisi	824
(a) Cezayı Kaldıran Şahsî Sebep Olarak Etkin Pişmanlık Hükümleri.....	824
(b) Şahsî Cezasızlık Sebepleri	825
(c) Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi (İddianamenin Düzenlenmesinin Ertelenmesi)	826
(i) Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesini Koşulları.....	826

(3) Kamu Davasının Açılması (İddianamenin Düzenlenmesi, İadesi ve Kabulü)	829
(a) Genel Olarak.....	829
(b) İddianamenin Unsurları.....	830
(i) İddianamenin Ön Unsurları.....	830
(ii) İddianamenin Ana Unsurları	832
(c) İddianamenin İncelenmesi	835
(i) İddianamenin CMK m. 170/3'te Belirtilen Hususlara Uyulmadan Düzenlenmesi (CMK m. 174/1-a).....	836
(ii) İddianamenin Suçun Sübûtuna Etki Edeceği Mutlak Sayılan Mevcut Bir Delil Toplanmadan Düzenlenmesi (CMK m. 174/1-b).....	836
(iii) İddianamenin Önödeme veya Uzlaşma Usulü Uygulanmaksızın Düzenlenmesi.....	839
(d) İddianamenin İadesi Yasağı.....	843
(e) İddianamenin İade Edilmesi ve Bu İade Kararı Üzerine Yapılacak İşlem.....	843
(f) İddianamenin İadesinde Süre.....	845
(g) İddianamenin İadesi Kararına Karşı Hukuki Denetim Yolu	847
(h) İddianamenin Kabul Edilmesi	847
E. KOVUŞTURMA EVRESİ	848
1. Genel Olarak.....	848
2. Kovuşturma Evresinin Aşamaları	849
a) Duruşma Hazırlığı Aşaması	850
(1) Duruşma Hazırlığı Aşamasında Yapılacak İşlemler	851
(a) İddianamenin Sanığa Tebliği ve Sanığın Çağırılması.....	851
(b) Sanığın Savunma Delillerinin Toplanması İstemi.....	852
(c) Çağırılması Reddedilen Tanığın ve Uzman Kişinin Doğrudan Mahkemeye Getirilmesi	854
(d) Çağırılan Tanıkların Ad ve Adreslerinin Sanığa ve Cumhuriyet Savcısına Bildirilmesi	855
(e) Tanık ve Bilirkişinin Naiple veya İstinabe Yoluyla Dinlenmeleri.....	856
(f) Tanık ve Bilirkişinin Dinleneceği Günün Bildirilmesi.....	858
b) Duruşma Aşaması.....	859
(1) Duruşmanın açıklığı	859
(2) Duruşmanın Kapalılığı.....	860
(a) Zorunlu kapalılık.....	861
(b) Zorunlu Olmayan Kapalılık (İsteğe Bağlı veya Re'sen Verilen Karara Göre Kapalılık)	861
(3) Kapalı Duruşmada Bulunabilme	861
(4) Ses ve Görüntü Alıcı Aletlerin Kullanılması Yasağı.....	862
(5) Duruşmada Hazır Bulunacaklar	862

(6) Duruşmaya Ara Verme	865
(7) Duruşmanın Başlaması	866
(8) Başkan veya Hâkimin Görevi	869
(9) Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Zorunluluğu.....	869
(10) Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Zorunluluğunun İstisnaları	870
(a) Mahkûmiyet Dışında Bir Karar Verilmesi Gerektiği	870
(b) anığın Mahkemeden Uzaklaşması.....	871
(c) Sanığın Yokluğunda Duruşma.....	871
(d) Sanığın Duruşmadan Bağışık Tutulması.....	872
(e) Sorgu Sırasında Sanığın Mahkeme Salonundan Çıkarılabilmesi	873
(f) Sanığın Duruşma Salonundan Dışarı Çıkarılması	873
(g) Kaçak Sanığın Kovuşturulması.....	874
(11) Sanık Hazır Bulunmaksızın Yapılan Duruşmada Eski Hâle Getirme Koşulu.....	875
(12) Sanığın Zorla Getirilebilmesi.....	875
(13) Doğrudan Soru Yöneltilme	875
(14) Tercüman Bulundurulacak Hâller.....	877
(15) Hâkim veya Başkanın Yetkisi	879
(16) Duruşma Sırasında İşlenen Suç Hakkında İşlem	879
(17) Delillerin Ortaya Konulması ve Reddi.....	880
(18) Delil ve Olayın Geç Bildirilmesi.....	882
(19) Belge ve Tutanakların Duruşmada Okunması	883
(a) Duruşmada Okunması Zorunlu Belge ve Tutanaklar	884
(b) Duruşmada Okunmayacak Belgeler	884
(c) Duruşmada Okunmasıyla Yetinilebilecek Belgeler	885
(d) Tanığın Önceki İfadesinin Okunması	886
(e) Sanığın Önceki İfadesinin Okunması	886
(f) Rapor, Belge ve Diğer Yazıların Okunması.....	887
(20) Dinleme ve Okumadan Sonra Diyeceğinin Sorulması.....	887
(21) Delillerin Tartışılması.....	888
(22) Delilleri Takdir Yetkisi	891
(23) Ceza Mahkemelerinin Ek Yetkisi.....	892
(24) Duruşma Tutanağı	893
(25) Duruşma Tutanağının Başlığı.....	894
(26) Duruşma Tutanağının İçeriği	894
(27) Duruşma Tutanağının İspat Gücü.....	895
(28) Hükümün Konusu ve Suçu Değerlendirmede Mahkemenin Yetkisi	895
(29) Suçun Niteliğinin Değişmesi	896
3. Hüküm veya Son Karar Aşaması	900

a) Müzakereye Katılacak Hâkimler	900
b) Müzakerenin Yönetimi	900
c) Oyların Toplanması.....	900
d) Hükmün Gereçesinde Gösterilmesi Gereken Hususlar.....	901
e) Hükmün Açıklanması	902
f) Hükmün Gereçesi ve Hükmün Fıkrasının İçereceği Hususlar	903
g) Hükmün Türleri	906
(1) Beraat Kararı	906
(2) Kusurunun Bulunmaması Dolayısıyla Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı.....	908
(3) Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı	910
(4) Mahkûmiyet Kararı.....	910
(5) Güvenlik Tedbirine Hükmolunması Kararı.....	911
(6) Davanın Reddine Kararı.....	912
(7) Düşme ve Durma Kararı	913
(a) Düşme Kararı.....	913
(b) Durma Kararı	918
(8) Adli Yargı Dışındaki Bir Yargı Merciiine Yönelik Görevsizlik Kararı.....	919
h) Hükmün Açıklanması ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	920
(1) Hükmün Açıklanması.....	920
(2) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	920
(a) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Amacı.....	920
(b) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Hukuki Niteliği	920
(c) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Koşulları	921
(1) Nesnel (Objektif) Koşullar	921
(2) Öznel (Sübjektif) Koşullar	928
(d) Kararı Verecek Makam Açısından.....	932
(e) Denetim Süresi	932
(f) Denetim Süresi İçinde Sanığın Yükümlülükleri	933
(g) Denetim Süresi İçinde Sanığın Yükümlülüklerine Uyması	934
(h) Denetim Süresi İçinde Sanığın Yükümlülüklerine Uymaması	934
(i) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının Etkisi	936
(i) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının Sisteme Kaydedilmesi	938
(j) Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararının Verilemeyeceği Durumlar	938
(k) Denetim Süresi İçinde Dava Zamaşımının Durması	938
(l) Hukuki Denetim	938

XXII. KANUN YOLLARI	941
A. Genel Olarak	941
B. Kanun Yollarının Kendi İçinde Farklı Sınıflandırmaya Tabi Tutulması	942
C. Kanun Yollarına Başvurmanın Etkileri.....	944
1. Aktarma Etkisi.....	944
2. Yayılma (Yansıma/Genişleme) Etkisi.....	944
3. Durma Etkisi	946
D. Kanun Yoluna Başvurabilmenin Koşulları	946
E. Kanun Yollarına Başvurmaya İlişkin Genel Hükümler	947
1. Kanun Yollarına Başvurma Hakkı	947
2. Kanun Yoluna Başvuru Hakkında Sahip Olanlar.....	948
a) Cumhuriyet Savcısının Başvuru Hakkı.....	949
b) Şüpheli ve Sanığın Başvuru Hakkı	952
c) Katılanın, Katılan Sıfatını Elde Edememiş Olanlar ve Katılan Sıfatını Alabilecek Şekilde Suçtan Zarar Görenlerin Başvuru Hakkı.....	955
3. Avukatın Başvurma Hakkı	959
4. Tutuklunun Kanun Yollarına Başvurması.....	962
5. Yasal Temsilcinin ve Eşin Başvurma Hakkı	963
6. Tanık, Bilirkişi ve Üçüncü Kişilerin Başvuru Hakkı.....	965
7. Kanun Yolunun Belirlenmesinde Hata (Yanılma).....	965
8. Reformatio İn Peius/Aleyhe Bozma ve Değiştirme Yasağı.....	966
9. Kanun Yoluna Başvurma İstemi.....	971
10. Kanun Yollarına Başvurudan Vazgeçilmesi (Feragat) ve Başvurunun Geri Alınması	972
a) Kanun Yollarına Başvurudan Vazgeçilmesi (Feragat).....	972
b) Kanun Yollarına Başvurunun Geri Alınması	974
11. Kanun Yollarına Başvuru Süresi	978
F. Olağan Kanun Yolları	978
1. İtiraz Kanun Yolu.....	978
a) İtiraz Kanun Yoluna Başvurma Hakkına Sahip Olanlar.....	979
b) İtiraz Kanun Yoluna Başvurulabilecek Kararlar	979
c) İtiraz Kanun Yoluna Başvurmada Süre.....	981
d) İtiraz Kanun Yoluna Başvurmada Şekil	981
e) İtiraz Kanun Yoluna Başvurma Usulü.....	981
f) İtiraz Kanun Yolu Başvurusunu İnceleme Mercileri.....	982
g) İtiraz Kanun Yoluna Başvurmanın Etkisi/Sonucu	983
h) İtirazın Cumhuriyet Savcısına ve Karşı Tarafa Tebliği İle İnceleme ve Araştırma Yapılması.....	984
ı) İtiraz Kanun Yoluna Başvuru Sonucu Verilecek Karar.....	984

2. İstinaf.....	986
a) Genel Olarak.....	986
b) İstinaf Kanun Yolunun Leh ve Aleyhinde İleri Sürülen Görüşler	987
c) İstinaf Kanun Yolunda Görevli Bölge Adliye Mahkemesi ve Cumhuriyet Başsavcılığının Oluşumu	989
d) İstinaf Kanun Yoluna Başvurabilecek Kişiler	990
(1) İstem Üzerine İstinaf Başvurusu Yapılabilecek Kararlar	990
(2) Kendiliğinden (Otomatik Olarak) İstinaf Kanun Yoluna Giden Kararlar.....	991
(3) İstinaf Kanun Yoluna Başvurulamayan Kararlar (İstinaf Yasağı)	991
(4) İstinaf Kanun Yoluna Başvurma İstemi ve Şekli	991
(5) İstinaf Kanun Yoluna Başvurma Süresi	994
(6) İstinaf Başvurusunun Etkisi	994
(7) İstinaf İsteminin Hükümü Veren Mahkemece Reddi.....	994
(8) İstinaf İsteminin Tebliği ve Cevabı.....	995
(9) Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Savcısının Görevi	996
(10) Dosya Üzerinde Ön İnceleme	997
(11) Bölge Adliye Mahkemesinde İnceleme ve Kovuşturma	998
(12) Duruşma Hazırlığı.....	999
(13) İstinaf Kanun Yolu Başvurusu Üzerinde Yapılacak Duruşma	1000
(14) Sanık Lehine Başvurma Hâlinde Verilecek Hüküm	1004
(15) Bölge Adliye Mahkemesinin Kararlarına Karşı Direnme Yasağı	1005
(16) Bölge Adliye Mahkemesinin Kararlarına Karşı Herhangi Bir Kanun Yoluna Başvurma Yasağı.....	1005
(17) Özel Kanunların Temyize İlişkin Hükümleri	1007
3. Temyiz	1008
a) Genel Olarak.....	1008
b) Temyiz Kanun Yolu	1008
(1) Genel Olarak.....	1008
(2) Temyiz ile İstinaf Arasındaki Farklar	1009
(3) Temyiz Kanun Yolu Başvurusunu Etkisi	1009
(4) Temyiz Edilebilecek Kararlar	1009
(5) Temyiz Edilemeyecek Kararlar/Temyiz Yasağı.....	1011
(6) Temyiz Nedenleri	1012
(7) Nisbi Temyiz Nedenleri	1014
(8) Mutlak Temyiz Nedenleri (Kesin Hukuka Aykırılık Halleri)	1016
(9) Temyiz İsteminin Yapılma Şekli	1017
(10) Temyiz Başvurusunda Süre	1017
(11) Temyiz Başvurusunun Etkisi	1018

(12) Temyiz Başvurusunun İçeriği.....	1018
(13) Temyiz Gerekçesi	1021
(14) Temyiz İsteminin Kabule Değer Sayılmamasından Dolayı Hükmü Veren Mahkemece Reddi	1022
(15) Temyiz Dilekçesinin Tebliği ve Cevabı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Görevi.....	1023
(16) Temyiz İsteminin Reddi	1025
(17) Temyiz İncelemesine (Yargılaması) Başlanması	1025
(18) Temyiz İncelemesinin Duruşmasız Yapılması	1026
(19) Temyiz İncelemesinin Duruşmalı Yapılması.....	1026
(20) Duruşmada Usul.....	1027
(21) Temyizde İncelenecek Hususlar	1028
(22) Temyiz Kanun Yoluna Başvuru Sonucu Temyiz İncelemesi Sonucu Verilebilecek Kararlar	1028
(a) Esastan Red (Onama) Kararı.....	1030
(b) Bozma Kararı	1031
(i) Bozma Kararının İçeriği	1033
(ii) Bozma Kararı Üzerine Dava Dosyasının İlgili Mahkeme Gönderilmesi.....	1033
(iii) Bozma Kararı Üzerine Dosyanın Geri Gönderildiği İlgili Mahkemenin Yapacağı İşlemler	1034
(iv) Bozma Kararının Diğer Sanıklara Etkisi.....	1045
(c) Düzeltme (İyileştirme) veya Davanın Esasına Hükmedilmesi	1045
(d) Düşme Kararı.....	1046
G. OLAĞANÜSTÜ KANUN YOLLARI.....	1047
1. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İtiraz Yetkisi.....	1048
a) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İtiraz Yetkisinin Olağanüstü Olmasının Nedeni	1048
b) Olağanüstü İtiraz Kanun Yolu Başvurusunun Koşulları	1050
c) İtiraz Başvurusunun İçeriği	1050
d) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Olağanüstü İtiraz Yoluna Başvurmasını Kimler İsteyebilir	1051
e) Yargıtay Özel Dairesinin Hangi Kararlarına Karşı Olağanüstü İtiraz Yoluna Gidilebilir	1052
f) Olağanüstü İtiraz Kanun Yoluna Başvurmada Süre	1059
g) Olağanüstü İtiraz Kanun Yoluna Başvuru Üzerine Ceza Genel Kurulunun Verebileceği Kararlar	1062
2. Kanun Yararına Bozma	1062
a) Kanun Yararına Bozma Olağanüstü Kanun Yollarına Başvurmanın Unsurları.....	1064
(1) Başvurulacak Karar Bakımından	1064

(2) Gerekçe Bakımından	1072
(3) Başvurma Hakkına Sahip Kişi Bakımından	1072
(4) Başvuru Usulü Bakımından.....	1073
(5) Gerekçe Gösterme Zorunluluğu Bakımından	1073
(6) Süre Bakımından	1074
(7) Kanun Yararına Bozma Olağanüstü Kanun Yoluna Başvurmada Ön İnceleme	1074
(8) İncelemenin Niteliği Bakımından.....	1074
b) Kanun Yararına Bozma Olağanüstü Kanun Yoluna Başvuru Üzerine Yapılan İnceleme Sonucu Verilebilecek Kararlar	1075
(1) Bozma Kararı	1075
c) Kanun Yararına Bozma Olağanüstü Kanun Yoluna Sanık veya Hükümlü Aleyhine Başvurulabilip Başvurulamayacağı Sorunu.....	1077
d) Kanun Yararına Bozma Kanun Yoluna Başvurulacak Merci	1078
3. Yargılamanın Yenilenmesi	1079
a) Yargılamanın Yenilenmesi Çeşitleri	1081
(1) Hükümlü Lehine Yargılamanın Yenilenmesi Nedenleri	1081
(2) Sanık veya Hükümlünün Aleyhine Yargılamanın Yenilenmesi Nedenleri.....	1086
b) Yargılamanın Yenilenmesi İsteminde Bulunabilecekler.....	1088
c) Yargılamanın Yenilenmesi İsteminde Bulunma Gerekçesi	1088
d) Yargılamanın Yenilenmesi Yoluna Başvurmada Süre	1088
e) Yargılamanın Yenilenmesi İstemi	1088
(1) Yargılamanın Yenilenmesi İsteminin Etkisi	1088
(2) Yargılamanın Yenilenmesinin Kabul Edilmeyeceği Hâl	1089
(3) Bir Suça Dayanan Yenileme İstemlerinin Kabulü Koşulları	1089
(4) Yenileme İstemi Hakkında Uygulanacak Hükümler	1089
(5) Yenileme İsteminin Yapılacağı Merci ve Bu Merciiin Kabule Değer Olup Olmadığı Kararı.....	1090
(6) Yenileme İsteminin Kabule Değer Görülmemesi Nedenleri ve Kabulü Hâlinde Yapılacak İşlem.....	1090
(7) Yenileme İsteminin Esassız Olmasından Dolayı Reddi, Aksi Takdirde Kabulü	1090
f) Yargılamanın Yenilenmesi Yargılaması	1091
(1) Delillerin Toplanması Aşaması.....	1091
(a) Yargılamanın Yenilenmesinin Duruşma Yapılmaksızın Yapılması ve Hüküm Verilmesi	1091
(b) Yargılamanın Yenilenmesinin Duruşmalı Yapılması ve Hüküm Verilmesi.....	1092